

Täysistunto

Keskiviikko 17.9.2025 klo 14.00—18.20

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 79/2025 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Keskustelu. Avauspuheenvuoro, ministeri Marttinen, olkaapa hyvä.

Keskustelu

14.01 **Työministeri Matias Marttinen** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Hallitus toimii määrätietoisesti liiallisen sääntelyn purkamiseksi ja yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi. Tätä työtä teemme paitsi kansallisessa sääntelyssä myös vaikuttamalla Euroopan unionin sääntelyyn. Von der Leyenin komissio on aloittanut toimikaudellaan tärkeän työn, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa EU-sääntelyä ja vähentää yritysten sääntelytaakkaa. Komission työlle sääntelytaakan vähentämiseksi on syytä antaa vahva tuki.

Kevyemmästä sääntelystä on kyse nyt myös käsiteltävänä olevassa esityksessä. Tässä esityksessä ehdotetaan kirjanpitolain muuttamista siten, että pörssilistaamattomien suur-yritysten velvollisuus kestävyysraportoinnin aloittamiseen lykkääntyisi kahdella vuodella. Tämä tarkoittaa, ettei velvoite koskisi vielä tätä vuotta vaan vasta vuotta 2027. Tavoitteena on keventää yritysten hallinnollista taakkaa raportoinnista niin paljon kuin EU-lainsäädäntö sen meille mahdollistaa.

Esitys juontaa juurensa komission viime keväänä julkistamaan omnibuspakettiin, joka tasapainottaa merkittäväällä tavalla kestävyystavoitteita ja raportoinnista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Lakiehdotus vastaa direktiivin sisältöä käsittäen omnibuspaketin mukaisen lykkäysajan täysimääräisesti. Lykkäys on perusteltu, jotta suomalaiset pörssilistaamatomat suuryritykset voivat valmistautua asianmukaisella huolellisuudella kestävyystietojen keräämiseen ja niiden raportointiin. Ehdotuksessa ei ole mitään direktiivin ylittämiä lisävaatimuksia, vaikka direktiivi ne periaatteessa sallisikin. Tämä vastaa sitä, että hallitusohjelmassa pidetään tarpeellisena välttää EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä.

Nyt käsiteltävänä oleva ehdotus toteutetaan omnibuspaketin ensimmäisenä vaiheena. Tässä yhteydessä on, hyvät kansanedustajat, myös huomionarvoista, että Euroopan unio-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

nissa neuvotellaan ensi lokakuussa omnibuspaketin seuraavasta vaiheesta, jonka toteutuksessa raportointivelvoite rajattaisiin nykyistä suurempiin yrityksiin. Kun nykydirektiivi kohdistuu yli 250 työntekijän yrityksiin, tämä raja mahdollisesti nousisi nelinkertaiseksi tai jopa sitä korkeammaksi.

Kahden vuoden lykkäys raportointiin rajautuu direktiivin sallimalla tavalla yksinomaan niihin yrityksiin, jotka eivät ole vielä olleet velvollisia tähän kestävyysraportointiin. Lykkäys ei siten koske niitä pörssilistattuja suuryrityksiä ja konserneja, joiden on tullut laatia kestävyysraportti jo vuodelta 2024. Ne jatkavat raportointiaan aikaisempaan tapaan kuluvaltakin vuodelta.

Lakimuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Kuten edellä jo todettiin, soveltamista ehdotetaan säädettäväksi siten, että yritykset voivat hyödyntää lykkäysmahdollisuutta jo kuluvan vuoden osalta eli jo 1.1.2025 alkaneella ja sen jälkeisillä tilikausilla.

Hyvät kansanedustajat! Toivon, että tämä sali antaa tukensa yritysten hallinnollisen taakan keventämiselle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Otetaan lyhyt debatti. — Ja sieltä edustaja Lohi, olkaa hyvä.

14.04 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan ilmaista heti alkuun tässä tukeni tälle hallituksen esitykselle. On ilman muuta järkevää, että Suomi käyttää maksimaalisesti hyväkseen ne joustot, mitä EU-sääntely antaa ja mahdollistaa, ja minusta se ohjaava tekijä voisikin olla jatkossa... Korostan sen takia, että jatkossa, että meillä on ollut Suomessa tapana, että kun on tullut EU-sääntelyä ja ollaan implementoitu eli otettu käyttöön sitä täällä kansallisella lailla, niin ollaan tehty vähän vielä kireämpää sääntelyä Suomeen. Näinhän ei kannattaisi tehdä silloin, jos kysymys on ainakin sellaisista toiminnoista ja toimialoista, jotka liittyvät meidän kilpailukykyymme. Meillä on EU:n piirisäkin mietitty, miksi Eurooppa on menettänyt kilpailukykyä muulle maailmalle. Siinä on monesti ollut se tilanne, että kun Amerikassa lahjakkaimmat nuoret palkataan tekemään innovaatioita ja myymään niitä, niin täällä Euroopassa on lähdetty palkkaamaan ne nuorimmat tekemään kaikenlaista raportointia. Mieluummin ne kannattaisi panna tuottavuutta parantaviin tehtäviin. Sen takia tuen tätä esitystä ja samalla evästä ministeriä, että jatkossakin Suomen kannattaisi edistää sellaista kantaa Euroopassa, että me emme lisää hallinnollista taakkaa meidän yrityksille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Täällä on kuusi vastauspuheenvuoropyyntöä, ja ne myönnän, ja sitten mennään asialistalle. Eli siellä olivat Sarkkinen, Koponen, Räsänen, Hoskonen, Lyly ja Kauma. — Sarkkinen.

14.06 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihmisoikeuksia ja ympäristövastuuta kunnioittava liiketoiminta on suomalaisyhtiöiden etu, jos meillä on olemassa EU:ssa sääntelyä, joka velvoittaa, että myös muut toimijat noudattavat ihmisoikeuksia ja ympäristövastuuta myös niiden tuotantoketjuissa EU:n ulkopuolella. Siksi minusta on ongelmallista, jos me leimaamme EU-sääntelyn, jolla pyritään varmistamaan tuotantoketjujen vastuullisuus myös EU:n ulkopuolella, kilpailuhaittaa suomalaisille yhtiöille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

tuottavana asiana. Näinhän ei ole. Monet suomalaiset yritykset, suuryritykset, ovat nimenomaan peräänkuuluttaneet yritysvastuusäätelyä.

On erittäin surullista, että Euroopan unionissa on lähdetty hakemaan kilpailukykyä ajatteleamalla, että sitä saavutetaan luopumalla ihmisoikeus- ja ympäristönormeista. Olemme surullisessa tilanteessa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Koponen.

14.07 Ari Koponen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esitys on erittäin hyvä asia senkin vuoksi, että tämä siirto antaa yrityskentälle enemmän aikaa valmistautua. Pidän myös yritysten näkökulmasta myönteisenä, että EU:n asettamien velvoitteiden päälle ei tule mitään ylimääräistä kansallista sääntelyä.

Puhemies! Tässäkin asiassa hallitus on pannut toimeksi. Yli sata normia on purettu, ja lisää on tulossa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joona.

14.07 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kyseisessä esityksessähän nyt keskiössä on nimenomaan tämä lykkäys lainsäädännön voimaantuloon, joka tässä tapauksessa minusta on ihan perusteltua ottaen huomioon myös sen, että varmasti tämän asiakokonaisuuden osalta odotetaan, mitä myös Euroopassa tässä tapahtuu.

Yhdyn kyllä myös niihin huomioihin, että kun ajattelemme sitä, mikä on suomalaisten yritysten etu, niin kyllähän suomalaisyritysten etu on se, että kaikki muutkin yritykset toimivat samoilla pelisäännöillä. Meidän ei tule ajatella niin, että suomalaisyritysten etu olisi se, että suomalaisyrityksille olisi tiukemmat pelisäännöt ja sitten päästettäisiin muiden maiden yritykset helpommalla. Tästä on tärkeää pitää kiinni, että kun pelataan samoilla sisämarkkinoilla, niin huolehditaan siitä, että kaikki yritykset noudattavat samoja pelisääntöjä, ja totta kai se on selvä asia, ettei meidän nyt kotimaassa pidä ainakaan vaikeuttaa omien yritystemme toimintaa suhteessa muiden maiden yrityksiin. Uskoisin, että tämä on tavoite, minkä myös ministeri varmasti jakaa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, vastauspuheenvuoro.

14.09 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että näitä kansallisia joustovaroja todella käytetään, ja olen siitä hyvin murheellinen, että täällä kuulee puheenvuoroja, että tätä ylikansallista valvontaa pitää ulottaa Suomeen yhä enemmän. Elikkä mikä meihin suomalaisiin on oikein mennyt? Edellisen aikakautemme kun elimme tuolla itänaapurin jonkunasteisessa valvonnassa, alussa kovemmassa ja loppua kohden vähän heikkenevässä valvonnassa, niin nyt sitten kun siitä on päästy eroon, haudumme taas uuden valvonnan piiriin, joka on tällainen valtava moollokki, jonka velkojakin näköjään haluamme maksaa. Onko meillä eduskunnassa kuinka paljon paikalla sellaisia ihmisiä, jotka haluavat näitä eurooppalaisten velkoja ryhtyä maksamaan? Juurihan olimme tukemassa italialaisten keittiöremontteja ja rakensimme sinne teitä, ja taisivat Sisiliaan jotakin siltaa joutua rakentamaan suomalaisten rahoilla. Olisikohan meillä pieni hetki aikaa ruveta miettimään näitä kansallisia joustovaroja, mistä ministeri äsken puhui?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

Toivon, että muun muassa luonnonsuojelun säännöissä, ennallistamisessa ja monissa muissa, käytetään kansallista liikkumavaraa. Pahoin kyllä pelkään, että näin ei tule olemaan. Tässä on kysymys siitä, kuka Suomen metsistä määrää. [Puhemies koputtaa] Niiden pitää pysyä suomalaisten näpeissä. Eurooppalaisilla ei ole tänne mitään asiaa, kun ei meillä ole sinnekään mitään asiaa. Tasapeli pitää olla tässäkin asiassa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

14.10 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itse tämä parin vuoden pidennys tähän soveltamisaikaan on varmasti tässä yhteydessä järkevää tehdä, ja se on tässä syytä viedä lainsäädäntöön. Mutta aina unohtuu se, että kyllä suomalaisten yritysten kannalta tärkeintä on, että meillä on hyvin ennakoitavat toimintaympäristöt, ja EU on siinä mielessä hyvä apparaatti, että se pystyy näitä isossa kuvassa tekemään. Siinä mielessä näitten lainsäädäntöjen pitää noudattaa samanlaista pelisääntöä myös kotimaan sääntelyn osalta kuin EU:ssa tehdään.

Se, mikä tässä huolettaa, on se, että kyllähän tässä taustalla on asioita, jotka muuttavat tilannetta. Muun muassa huolehtimisvelvollisuus niissä ketjuissa pienenee, ja entistä vähemmän niitä pystytään tekemään. Sitten jos ajatellaan erilaisia kestävyysraporttivelvoitteita, niin nekin putoavat täältä pienempään määrään, tai sitten yksittäisten ihmisten oikeuksia hakea oikeuksiaan, eli kyllähän tässä myöskin tapahtuu taustalla sellaisia huononuksia, jotka pitää huomioida jatkovalmistelussa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kauma.

14.11 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni esitys on erittäin kannatettava, ja kuten useampi edustaja täällä salissa on todennut, on todella hyvä, että Suomi nyt hyödyntää näitä EU:n tarjoamia joustoja. On todella hyvä, että emme lisää hallinnollista taakkaa vaan nimenomaan vähennämme sitä, nimittäin Suomessa on muuhun Eurooppaan nähden suhteellisesti pienempiä yrityksiä kuin muualla, ja sen takia meidän pitää kohdistaa rahaa ja resursseja mieluummin uudistumiseen ja innovaatioihin sen sijaan, että lisäisimme paperityön ja byrokratian määrää. Eli on erittäin hyvä, että tällä tiellä edetään, ja toivottavasti siihen tulee mahdollisuus myös muita lakeja harkittaessa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten puhujalistaan. Edustaja Hänninen.

14.12 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutos, luontokato ja sosiaalinen vastuu ovat suuria kysymyksiä, joihin meidän on vastattava määrätietoisesti. Kestävyysraportointi on tärkeä väline tämän työn tukena. Se tuo läpinäkyvyyttä siihen, miten yritykset toimivat ympäristön, yhteiskunnan ja hallinnon näkökulmasta. Meidän tehtävämme on tässä salissa kuitenkin huolehtia siitä, ettei hyvä tavoite tukahduta yritystoimintaa liian nopeilla tai raskailla sääntelytoimilla.

Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä lykätään kestävyysraportointivelvoitetta kahdella vuodella sellaisilta yrityksiltä, joita kestävyysraportointi ei ole koskenut kirjanpitolain perusteella aiemmin. Ensimmäinen raportointikausi olisi siis vasta vuoden 2027 alusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

Tämä on osa EU:n direktiiviä, joka on suunniteltu keventämään yritysten hallinnollista taakkaa. Erityisesti keskisuuret teollisuus- ja palveluyritykset ovat olleet suurten raportointivelvoitteiden edessä. Moni yrittäjä on joutunut nopeasti perehtymään uusiin vastuullisuusmääritelmiin, digitaalisiin raportointialustoihin ja kasvaviin tiedonkeruupaineisiin. On ymmärrettävää, että tällaiseen muutokseen tarvitaan lisää aikaa. Nyt annettu esitys juuri sitä aikaa antaa. On tärkeää, että yritykset ehtivät valmistautua muutokseen kunnolla, ilman että kilpailukyky tai kasvu vaarantuvat.

Arvoisa puhemies! Tämä ei ole askel taaksepäin ilmastotyössä tai vastuullisuuden edistämisessä. Päinvastoin lykkäyksen aikana yrityksille annetaan mahdollisuus kehittää omaa kestävyysosaamistaan ja rakentaa raportointia osaksi liiketoimintastrategiaa, niin että se ei ole vain hallinnollista pakkoa. Kestävyysraportointi ei ole itseisarvo, vaan väline. Se toimii parhaiten silloin kun se on selkeää, kohdennettua ja aidosti ymmärrettävää. Me olemme yrittäjän puolella. Kestävyysraportoinnin tulee tapahtua yrittäjien ehdoin, heidän resursseihinsa suhteutetussa ajassa.

Samalla haluan korostaa, että ilmastomuutoksen torjunta ja vastuullinen yritystoiminta eivät kuitenkaan ole vaihtoehtoja. Ne ovat tulevaisuuden menestymisen ja turvallisuuden edellytyksiä. Vastuullinen sääntely tarkoittaa myös sitä, että muutoksille annetaan aikaa. Se on osa kestävää ja turvallista taloudenpitoa.

Kannatan esitystä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

14.16 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Kunnioitettu ministeri! Tänäpäin käsittelemme hallituksen esitystä pakollisen kestävyysraportoinnin siirtämisestä kahdella vuodelle. Kyseessä on pääosin tekninen muutos, mutta sillä on merkittävä käytännön vaikutus yrityksiin ja koko talouselämään.

Hallituksen päätös tarkoittaa sitä, että suurin osa suuryrityksistä aloittaa pakollisen raportoinnin vuoden 2027 tilikaudesta ja osa voi siirtyä vuoteen 2028. Tämä antaa yrityksille enemmän aikaa rakentaa järjestelmät, kouluttaa henkilöstön ja varmistaa, että raportit ovat laadukkaita ja virheettömiä. Tärkeää on myös huomata, että viranomaiset ja markkina ehtivät laatia selkeät ohjeet ja työkalut käyttöönottoa varten. Näin raportoinnin aloittaminen sujuu hallitummin ja vältetään kiireessä syntyviä ongelmia ja virheitä. Lisäksi esitys ei tuo mukanaan uusia kansallisia velvoitteita EU-vaatimusten päälle, mikä on linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa. Suomi ei lisää byrokratiaa, vaan pyrkii keventämään sitä, mikä on yritysten ja teollisuuden kannalta erittäin myönteistä.

Viestinnällisesti voidaan korostaa, että hallitus huolehtii yrityskentän kilpailukykyä ja vähentää turhaa byrokratiaa. Jokaisen uuden pakollisen sääntelyn tullessa voimaan olisi samalla syytä arvioida vanhan sääntelyn keventämistä. Näin yritykset eivät jää hallinnollisen taakan alle ja voivat keskittyä omaan liiketoimintaansa ja innovaatioihin.

Arvoisa puhemies! On myös tärkeää huomata, että tämä muutos ei koske pk-yrityksiä, jotka eivät ole listattuja. Listaamattomat pk-yritykset eivät saa pakollista raportointia, ja osa pörssilistatuista pk-yrityksistä voi hyödyntää siirtoa vuoteen 2028 asti. Lisäksi, jos yritys on jo aloittanut vapaaehtoisen raportoinnin vuosina 25 ja 26, mikään ei muutu heidän osaltaan.

Kaiken kaikkiaan kyseessä on järkevä, hallittu ja ennakoiva päätös. Se suojaaa yrityksiä ylenmääräiseltä byrokratialta, vähentää virheiden riskiä ja varmistaa, että Suomi täyttää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

EU-vaatimukset laadukkaasti ja kilpailukykyisesti. Hallitus osoittaa näin, että se ymmärtää yritysten arjen haasteet ja osaa sovittaa kansallisen toimeenpanon EU-sääntelyyn siten, että prosessi on hallittu ja kustannustehokas. Kannatan tätä esitystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vuornos.

14.19 Henrik Vuornos kok: Arvoisa puhemies! Uskon, että suuri osa tässä salissa olevista edustajista allekirjoittaa tämän kestävyysraportoinnin tavoitteet, eli sehän on päivänselvää, että meidän tulee edistää sellaista yritystoimintaa, joka reagoi esimerkiksi ilmastonmuutokseen ja edistää sosiaalista vastuuta. Mutta kysymys kuuluu, onko tämä raportointi paras tapa edistää näitä päämääriä. Eli tässä kestävyysraportoinnissa ollaan luotu aika raskas byrokraattinen elementti sinänsä hyvien päämäärien saavuttamiseksi, ja nyt kun tämän toimeenpanoa lykätään muutamalla vuodella, niin tässä voisi olla mahdollisuus myös tarkastella sitä, olisiko tässä jotain muutettavaa ennen kuin tämä saadaan voimaan.

Ylipäänsä nämä Euroopan unionin omnibuspaketit ovat erittäin tervetulleita, eli tarkastellaan kriittisesti jo tehtyä lainsäädäntöä ja tehdään semmoisia täsmäiskuja, joilla puretaan raskasta hallinnollista taakkaa. Oikeastaan ministerille terveisinä, että tällaisia omnibuspaketteja voisi soveltaa hyvin myös täällä kotimaassa. Eli olisi hienoa, jos hallitus tarttuisi siihen, että täsmätoimin purettaisiin semmoista lainsäädäntöä, joka aiheuttaa ylimääristä hallinnollista taakkaa yrityksille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

14.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Tuossa debatissa tuli jo esiin se, että kannatan ja kannatamme tätä kahden vuoden siirtymäaikaa tässä, mutta halusin vielä käyttää puheenvuoron siitä, että kuitenkin kun on tällainen kestävyysraportointi, niin sen taustalla on niitä asioita, joita tässä yritetään saada selville, ja myöskin yritetään ennaltaehkäistä niitten avulla niitä toimenpiteitä.

Hyvä esimerkki on tämä huolehtimisvelvollisuuden rajaaminen, joka on sellainen, että jatkossa huolehtimisvelvoite pääsääntöisesti koskisi vain yritysten omaan toimintaan, tytäryhtiöiden toimintaan tai suoriin liikekumppaneihin kohdistuvaa toiminnan seurantaan. Silloin kun näin tapahtuu, tämä rajaaminen tarkoittaisi sitä, että vähemmän riskiä aiheuttavat toiminnot jäävät pois ja ympäristövahingoista liittyvät toiminnot jäävät pois, koska suurimmat riskikohteet ovat yleensä toimitusketjujen loppupäässä. Tavallaan se puoli jää tästä nytten pois, ja se on tässä minua huolestuttanut.

Jos ajatellaan näiden kestävyysraporttien heikkenemistä, niin nyt täällä on 250 työntekijää oleva raja ja sitä ollaan nostamassa ehkä siihen tuhanteen, niin kuin täällä ministeri aikaisemmin sanoi, että tämä on nelinkertainen jatkossa. Tämä tarkoittaa, että 80 prosenttia vähemmän yrityksiä olisi sitten näitten raportointien piirissä. Se on kyllä aika merkittävä määrä ja aika iso osa siitä seurannasta, joka tässä tulee olemaan. Sen vuoksi olisi viisasta, että tätä työtä mietitään.

Kuten edustaja Vuornos tuossa loppupuolella puheenvuoroaan mainitsi, niin pitäisi löytää niitä ratkaisuja, joilla taakkaa voidaan keventää mutta pidettäisiin kiinni näistä meidän yritysvastuutavoitteista ja näistä vaikuttavuuksista. Sen pitäisi olla siellä kärjessä ja sen, millä keinoilla niihin sitten päästään. Itse näen, että tässä nyt menee vähän niin kuin lapsi pesuveden mukana, ja siinä mielessä tämä heikentää nykyistä tilannetta, mikä olisi tässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

syntymässä. Nyt pitäisi kyllä käyttää tämä aika hyödyllisesti, että me löydämme oikeita keinoja myös EU-tasolla. Tärkeätä olisi, että meillä on EU-tason sääntelyä, jota meillä on samansisältöisenä täällä, koska me varmistamme tällä Suomessa hyvin toimivien yritysten kilpailumahdollisuudet tuolla maailmanmarkkinoilla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Tämän asian keskustelu lopetetaan 14.31, ja sitä ennen on vielä ministerin puheenvuoro, mutta ehditään ottaa ainakin muutama vielä tässä. Edustaja Kauma poissa. — Edustaja Kaunisto.

14.23 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Erinomainen esitys hallitukselta, ja erinomaista työtä ministeri Marttiselta. Hallinnollisen taakan sääntelyn purkaminen on elinehto sille, että Suomessa yritykset pärjäävät ja suomalainen teollisuus nostaa meitä menestykseen. Hallitushan on tehnyt valtavan määrän byrokratianpurkua jo tähän mennessä. Tätä työtä pitää jatkaa.

Hallitusohjelmassa lukee, että Suomi-lisää ei saa tulla EU-lainsäädännön päälle, ja tämä onkin itse asiassa aika haastava kokonaisuus. Valitettavan usein vastauksena Suomi-lisään tulee ministeriöltä tai virkamiehiltä, että näin on ennenkin toimittu, joten tämä on tietyllä tavalla se henkinen mieliala, joka Suomessa on pitkään ollut, että tehdään varmuuden vuoksi vähän enemmän. Tässä nykyinen hallitus on hienolla tavalla kääntänyt sivua, ja toivotaan, että se ajatusmalli läpäisee koko meidän päättäjäkentän.

Vanha sanonta on, että Yhdysvallat innovoi, Kiina kopioi ja Eurooppa reguloi. No, ehkä nykyään se on enemmänkin, että Yhdysvallat innovoi, Kiina innovoi ja Eurooppa edelleenkin reguloi. Tämä ei ole pelkästään kilpailukysymysasia, vaan tämä on valitettavasti myös turvallisuusasia. Siinä, missä asennossa Eurooppa tässä muuttuvassa maailmassa menestyy ja nousee jaloilleen ja olennaiseksi osaksi geopolitiikan kenttää, ei niinkään pelikenttänä vaan yhtenä pelaajana, siinä hallituksen työ ja ministeri Marttisen työ on aivan kultaa-kin kalliimpaa.

Haluan vain kannustaa, että tällä polulla on syytä jatkaa. Totta kai kokonaisuuksia pitää hallita ja pitää varmistaa se, että kaikki puolet tulevat käsiteltyä, mutta lähtökohdan pitää olla se, että vastuulliset suomalaiset yritykset pystyvät menestymään niin kotimaassa kuin maailmalla ja sitä kautta luomaan sitä hyvinvointia ja turvallisuutta, jota me todella kaipaamme. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joona.

14.25 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tässä on kollegoiden asiantuntevia puheenvuoroja ollut mukava kuulla. Olisin nyt vielä käyttänyt mahdollisuuden hyväkseni ja kysynyt ministeriltä. Kun tämän lainsäädäntöpaketin lausuntopalautetta katsoin, niin siellä oli muutama ihan valtionhallinnonkin toimija esittänyt sitten kuitenkin huomioita, joihin toivoisin vielä tässä täsmennystä.

Ensimmäinen liittyy tähän valtiovarainministeriön huomioon siitä, miten huolehditaan tämän lainsäädännön voimaantulon jälkeen siitä, että rahoituslaitokset kuitenkin saisivat sitten yrityksiltä tiedot, jotka liittyvät näiden rahoituslaitosten omiin mahdollisiin sääntöihin. Me tiedetään, että tänä päivänähan monella rahoituslaitoksellakin on sitten erilaisia vastuullisuuteen tai muuhun liittyviä kriteereitä, joiden pohjalta sitten rahoituspäätöksiä tekevät. Mikäli nyt sitten yritykset eivät näitä enää raportoi, niin miten mahdollistetaan kui-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

tenkin se, että tällaisissa tapauksissa sitten kuitenkin voivat rahoituslaitoksilta lainaa saada? Tämä kiinnitti huomioni, kun se oli todella valtiovarainministeriön huomio.

Toinen liittyy sitten siihen, mitä Patentti- ja rekisterihallitus oli toivonut, että kun tässä ihan ymmärrettävästi tämä lykkäys tehdään, niin miten kuitenkin samalla huolehditaan siitä, että esimerkiksi näiden yritysten tilinpäätöstietojen digitalisointia jatketaan, mikä helpottaa sitten esimerkiksi yritysten taloustietojen vertailua ja niin edelleen.

Jos tässä on mahdollisuus vielä osaavaa ministeriä kuulla, niin mielelläni saisin näihin kysymyksiin vastaukset.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Otetaan vielä edustaja Heikkinen, ja sitten ministerin puheenvuoro. Sitten mennään toiseen asiaan.

14.27 Janne Heikkinen kok: Kunnioitettu puhemies! Laajalti maataloja kiertäneenä olen kiinnittänyt siihen huomiota, että hallinnollinen taakka useimmiten tarkoittaa nimenomaisesti erilaisia raportointivelvollisuuksia ja käyntimääriä. Oma periaatteeni lähtee siitä, että kaikessa tällaisessa raportoinnissa pitäisi pyrkiä enemmänkin progressiivisuuteen, eliikkä siihen ajatukseen, että sellaisia yrityksiä, yhtiöitä, joissa havaitaan puutteita ja epäkelpoja käytänteitä, valvottaisiin ja vaadittaisiin raportoimaan useammin, ja vastaavasti sellaisissa yhtiöissä, jotka toimivat nuhteettomasti, erilaisia tarkasteluvälejä tulisi pidentää ja hallinnollista taakkaa siten keventää. Tämä tällaisena perusperiaatteena.

Eliikkä holhotaan ja tarkkaillaan ja kontrolloidaan niitä, jotka sitä erityisesti tarvitsevat, ja niitä, jotka suoriutuvat tehtävistään loistavasti, voidaan sitten höllemmin käsitellä. No tämä tämmöisenä perusperiaatteena, minkä toivon ministerin ottavan huomioon.

Toinen asia vastuullisuuteen liittyen, mitä valtioneuvoston pitäisi erityisesti ottaa näissä aina huomioon, on se, että valtion asettamat vastuullisuussäännöt olisivat sitä uskottavampia, mitä paremmin valtion itsensä omistamat yhtiöt niitä toteuttaisivat. Meillä pohjoisessa on paljon ikäviä kokemuksia Kemijoki Oy:n, Fortumin ja Stora Enson laiminlyönneistä, miten he ovat vastuullisuuttaan hoitaneet, ja olisi todella paljon uskottavampaa, jos valtioneuvosto antaisi näille erityistä ohjausta siihen suuntaan, että ympäristövastuu kuuluu myös heille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja sitten ministerin vastaus. Kolme minuuttia, riittääkö?

14.29 Työministeri Matias Marttinen: Kiitoksia paljon, arvoisa rouva puhemies! Lämmin kiitos kansanedustajille kysymyksistä ja käydystä keskustelusta.

Ensinnäkin tähän laajempaan kokonaisuuteen, mihin nähdäkseni aika moni kansanedustaja myös puheenvuorossaan viittasi. Komissio on asettanut myös hyvin selkeät prosentuaaliset tavoitteet siitä, millä tapaa nimenomaan yrityskentän kokemaa hallinnollisen työtaakan rasitetta voidaan keventää. Ne tavoitteet ovat siis kovinkin kunnianhimoiset. Sen takia on myös tärkeää, että me käymme aktiivisesti keskustelua komission kanssa näistä hankkeista ja pyrimme myös sparraamaan komissiota taas vastaavasti menemään tässä asiassa eteenpäin, sillä aivan kuten täällä useampi kansanedustaja myös totesi, niin olemme kyllä tunnistanee hyvin sen, että vaikka totta kai jokaisella sääntelyllähän on ollut jokin hyvä tarkoitus, eikö näin, minkä takia ne säädökset on viety eteenpäin joko kansallisesti tai EU-tason päätöksenteossa, mutta kun taas vastaavasti se sääntelykuorma kasvaa hir-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2025 vp

vittävän suureksi, niin erityisesti pk-yritykset kärsivät siitä. Heillä ei ole mitään osastoja, asiantuntijoita, jotka kykenevät näitä asioita raporttoimaan ja huolehtimaan. Suuryritysten osalta tilanne on hieman toisenlainen, toki sielläkin nämä velvoitteet aiheuttavat myös merkittäviä lisäkustannuksia.

Tässä on nähdäkseni hyvä nyt tarkastella ja arvioida tarkkaan myös sitä, miten näitä eri asioita viedään eteenpäin. Nythän tässä on hyvä tosiaan muistaa se, että kysehän on nyt vain tämän saman vastaavan sääntelyn voimaantulon siirtämisestä. Eli toinen kysymys on sitten se, mitä parhaillaan komissio valmistelee, että tullaanko taas näihin kestävyysraportointivelvoitteisiin tekemään muita muutoksia, jotka taas vastaavasti sitten pienentäisivät niiden yritysten joukkoa, jotka ovat ylipäänsä tämän sääntelyn piirissä. Mutta se on taas kysymys erikseen. Sen takia, kun edustaja Räsänen täällä viittasi muun muassa valtiovarainministeriön lausuntoon, totta kai käymme tätä asiaa hyvin tarkasti läpi ministeriön kanssa, mutta ylipäänsä tässä on kyse vain siitä, että lähdemme siitä, että tämä vastaava sääntely tulee voimaan, kun vain on näin, että tämä voimaantulo siirtyy sitten eteenpäin.

Tuossa myös, edustaja Vuornos, viittasitte näihin omnibuspaketteihin, joita siis komissio on antanut jo useamman, ja useampia on vielä valmisteilla. Meillähän myös Orpon hallitus on asettanut hyvin selkeät tavoitteet siitä, miten kansallisilla päätöksillä normitusta ja sääntelyä tullaan purkamaan. Tämä koordinaatiovastuu on allekirjoittaneella valtioneuvoston tasolla, ja voin vakuuttaa teille, että teemme kyllä hyvin huolellisesti työtä ja katsomme koko ajan sitä, millä kansallisilla päätöksillä voimme itse purkaa ja karsia sellaista sääntelyä, joka haittaa suomalaista työntekoa, yrittäjyyttä ja investointeja. Uskon kyllä, että näille esityksille, mitä tuomme tähän saliin, on täällä myös laaja ja vankka kannatus.

Rouva puhemies! Kiitän kansanedustajia lämpimästi tästä keskustelusta, ja jatkakaamme hyvää yhteistyötä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.